

Zápisnica

z 33. zasadnutia Rady vlády Slovenskej republiky pre mimovládne neziskové organizácie,

ktoré sa konalo 14. 03. 2023 od 14:00 h do 17:00 h v Hoteli Bôrik v Bratislave

Účasť na zasadnutí Rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie (ďalej len „Rada vlády MNO“):

- Z 49 členov s hlasovacím právom bolo prítomných spolu 35 členov, z toho:
 - Komora za verejnú správu 20, prítomných 15 – uznášaniaschopní,
 - Komora za mimovládne neziskové organizácie 29, prítomných 20 – uznášaniaschopní.
- 6 pozvaných hostí + 1 doprevádzajúca osoba
- 6 zamestnancov Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len „ÚSV ROS“)

Program:

1. Otvorenie
2. Zákon o dobrovoľníctve – informácia
3. Návrh zmeny štatútu Splnomocnenec vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti
4. Návrh zmeny štatútu Rady vlády pre MNO
5. Navrhovaná novelizácia zákona o nadáciách
6. Zmeny legislatívnych pravidiel vlády
7. Stanovisko k návrhu Zákona o zmene klímy a nízko uhlíkovej transformácii Slovenska
8. Informácia k financovaniu OP Slovensko
9. Záver

1. bod: Otvorenie a úvodná diskusia

- Minister vnútra SR a zároveň predseda Rady vlády MNO R. Mikulec privítal prítomných a otvoril stretnutie predstavením jednotlivých bodov programu. Následne predseda vlády SR E. Heger uviedol stretnutie a predal slovo predsedovi komory za MNO pri Rade vlády MNO M. Zajacovi.
- M. Zajac vyjadril nespokojnosť s tým, že sa v rámci programu musia venovať niektorým návrhom, ako je napríklad novela zákona o nadáciách alebo zmena legislatívnych pravidiel vlády. Vytkol, že sa v týchto záležitostiach nekomunikovalo s mimovládny sektorom. Naopak, ocenil niektoré veci, ktoré sa podarili, napríklad Zákon o dobrovoľníctve.
- Predseda vlády E. Heger reagoval v tom zmysle, že návrh MS SR (novela zákona o nadáciách) neprejde cez vládu SR, pokiaľ s ním Rada vlády MNO nebude súhlasiť. Podľa neho sú však nadácie na súkromný účel štandardom v zahraničných krajinách. Okrem toho, Rada vlády MNO nepotrebuje MPK / inštitút hromadnej pripomienky, keďže cez splnomocnenca vlády SR pre ROS (ďalej len „splnomocnenec ROS“) majú priamy dosah na premiéra. Navyše, nemusia sa obávať MPK, pretože v rámci neho sa budú konať rozporové konania. Hromadnú pripomienku považuje za technickú záležitosť.
- Nato reagoval splnomocnenec ROS F. Vagač, že on sám nemôže podať zásadnú pripomienku v MPK (tak, aby predkladateľ bol povinný organizovať rozporové konanie).
- Premiér E. Heger vyzval prítomných, aby položili otázky.
- P. Handiak (host): Zdôraznil, že si váži, že keď MF SR chcelo meniť 2% z dane, premiér E. Heger osobne zasiahol a nebol ten návrh prijatý. Hoci nešlo o zlý návrh, nebol dostatočne

prediskutovaný. Nadácie sú podľa neho vlajkovou loďou občianskej spoločnosti; sú to banky tretieho sektora. Cez ne sa podaril mechanizmus darovania 1% a 2%. Bez toho by sa to nikdy nepodarilo dosiahnuť. Hlavná garancia bola, že to musí byť kontrolovaná právnická osoba. Hlavný problém nového návrhu je, že tretí sektor nebol tentokrát oslovený vôbec. Základy tohto zákona sa nedajú spochybniť, čo sa však dá spochybniť je, že si nemôžeme dovoliť hazardovať s dôverou verejnosti v nadácie. Aj teraz existujú súkromné nadácie, avšak podporujú verejnoprospešný účel. Nastavuje sa právna forma, ktorá bude spravovať súkromný majetok. Takáto nadácia nepotrebuje žiadny majetok – tým pádom budú diskriminované nadácie s verejnoprospešným účelom, ktoré musia zložiť 6000 Eur pri založení. Problém je, že tieto súkromné nadácie budú využívať pojem nadácia. Nie je proti otvoreniu zákona o nadáciách, sú tu problémy s firemnými nadáciami, ale je potrebná seriózna diskusia. Dôležité je, aby novela nepoškodila dobré meno nadácií.

- Premiér E. Heger v reakcii uviedol, že má záujem otvoriť túto tému a diskutovať / presadiť zmeny tak, aby šlo o ukázkový zákon, ktorý bude na prospech veci a nebude otvárať dvere praniu špinavých peňazí. Poďakovať prítomným a zároveň sa ospravedlniť, že z časového hľadiska sa zasadnutia ďalej nemôže zúčastniť.
- Splnomocnenec ROS F. Vagač navrhol presunúť 5. bod programu, ktorý sa týka nadácií, pretože minister spravodlivosti V. Karas príde až o 15.00 h. Neboli žiadne ďalšie otázky ani pripomienky k navrhovanému programu; program bol schválený s uvedenou zmenou.

2. bod: Zákon o dobrovoľníctve – informácia

- A. Brozmanová stručne predstavila nový Zákon o dobrovoľníctve, ktorý bol pripravený participatívne v spolupráci s mimovládny sektorom (prezentácia je súčasťou materiálov k zasadnutia Rady vlády MNO). Zdôraznila, že akreditácia nie je nevyhnutná podmienka na vykonávanie dobrovoľníctva, len na získanie dotácie. Aktuálne sa pripravuje spolu s ÚSV ROS celý hodnotiaci proces v rámci akreditácie. Zámer je, aby bolo možné overiť organizácie, či spĺňajú minimálne štandardy pre kvalitu práce s dobrovoľníkmi. 20.3. 2023 sa bude konať informačný webinár, na ktorom poskytnú podrobnejšie informácie v danej téme.
- **R. Lachkovič** - Asociácia telových jednôt a klubov SR – často narážajú na problém na cudzineckej polícii SR. Malo by sa uvažovať nad tým, ako sa cudzinecká polícia chová k dobrovoľníkom. Týka sa to telovýchovy, pretože k nim chodia napr. tréneri a prichádzajú do kontaktu s cudzineckou políciou.
- Minister vnútra SR R. Mikulec neplánuje uskutočniť žiadne zmeny alebo úľavy pre dobrovoľníkov, pretože by ohrozil bezpečnosť SR. Medzi dobrovoľníkov by sa mohli zamiešať osoby, ktoré by ohrozili bezpečnosť. Okrem toho, následne by ho oslovili firmy, že potrebujú úľavy pre svojich pracovníkov. Je to závažná otázka štátnej bezpečnosti. Poukázal na zmeny, ktoré sa podarilo v rámci cudzineckej polície uskutočniť.

3. a 4. bod: Návrh zmeny štatútu Splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a návrh zmeny štatútu Rady vlády pre MNO

- Splnomocnenec ROS F. Vagač následne pristúpil k otvoreniu dvoch bodov – štatút Rady vlády MNO a splnomocnenca ROS. Opýtal sa, či niekto z prítomných má otázky

k materiálov, ktoré dostali dopredu. K daným bodom neboli žiadne otázky ani pripomienky k návrhu uznesenia.

Výsledok hlasovania:

35 hlasov ZA

0 hlasov PROTI

0 hlasov ZDRŽAL

Rada vlády MNO prijala uznesenia: č. 1 zo 14.3.2023 k zmene štatútu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti a uznesenie č.2 zo dňa 14.3.2023 k návrhu dodatku č.5 k Štatútu Rady vlády SR pre MNO a k návrhu dodatku č.1 k Rokovaciemu poriadku Rady vlády SR pre MNO (v prílohe)

5. bod: Zmeny legislatívnych pravidiel vlády

- O slovo sa prihlásila K. Batková z VIA IURIS (host'). Upozornila, že portál Slov-lex naozaj nie je použiteľný pre bežnú verejnosť. Momentálne dokonca nefunguje prihlasovanie cez Slovensko.sk. Je množstvo bariér, ktoré sú náročné aj pre skúseného používateľa. Tým sa sťažuje participácia. Predkladatelia nie sú vždy ochotní rokovať, preto je inštitút hromadnej pripomienky mimoriadne potrebný. Takýto návrh ide proti programovému vyhláseniu vlády. V druhom bode vníma, že je veľmi nešťastné, že splnomocnenec ROS a Rada vlády MNO nemôžu podávať zásadné pripomienky, ku ktorých by predkladateľ musel zorganizovať rozporové konanie. Tým pádom majú slabšie postavenie ako bežná verejnosť.
- J. Hero, splnomocnenec pre rómske komunity, poďakoval za túto iniciatívu.
- J. Smatana, štátny tajomník MŽP SR, skonštatoval, že za celú svoju činnosť sa nestretol ani raz s tým, že by došlo k zneužitiu inštitútu hromadnej pripomienky (na rozdiel od účasti verejnosti v rôznych konaniach). Okrem toho je ešte jeden rozmer – OZ si v súčasnosti môže vytvárať databázu podporovateľov. Vzhľadom k smernici GDPR nemôže dôjsť k zneužitiu osobných údajov. Je to veľmi silný mobilizačný nástroj a nenašiel dôvod na takúto zásadnú komplikáciu tohto nástroja.

Výsledok hlasovania:

35 hlasov ZA

0 hlasov PROTI

0 hlasov ZDRŽAL

Rada vlády MNO prijala uznesenie č. 3. zo dňa 14. 3. 2023 k zmene legislatívnych pravidiel Vlády SR zo dňa 14.12.2022 (v prílohe)

6. bod: Stanovisko k návrhu Zákona o zmene klímy a nízko uhlíkovej transformácii Slovenska

- L. Szabová – Klimatická koalícia predstavila zdôvodnila potrebu zaujať stanovisko k danému návrhu. Upozornila na stúpajúcu teplotu a na to, že klimatológovia upozorňujú, že sa blížíme ku globálnemu kolapsu. Dáta hovoria za všetko – nachádzame sa v mimoriadne závažnej situácii, preto by sme mali robiť všetko preto, aby klesli emisie aj na Slovensku. Hoci SR nie je v globálnej rovine veľkým producentom emisií (dokopy 0,1% globálnych emisií), všetky štáty, ktoré produkujú pod 1% alebo 2% spoločne produkujú 40% všetkých

emisíí. Vo viacerých krajinách vznikajú národné stratégie. Slovensko by bolo jednou z prvých krajín východnej Európy, ktorá by prijala podobný zákon. Zákon by zdefinoval ciele a plnenie ich kontroly, zároveň by mal dosah na samosprávy, ktoré sú nesmierne dôležité pri presadzovaní klimatickej ochrany. Často zaznievajú výhrady, že nie sme pripravení a nemáme dáta. Zmena klímy zasahuje prakticky do každého rezortu. Tento zákon by dokázal vyriešiť mnohé problémy – od nejasných dát, po kontrolu a vymáhateľnosť. Často počúvame deklarácie na ochranu klímy, ale v praxi sa deje niečo iné. Nemáme čas takéto opatrenie odkladať. Dôsledky klimatickej zmeny už všetci pociťujeme. O tom, čo sa bude diať o 20 rokov rozhodujeme teraz a nemôžeme to odkladať. Zákon by dokázal zablokované procesy posunúť dopredu.

- J. Smatana, štátny tajomník MŽP SR, poďakoval za podporu pre tento návrh.
- M. Kováč, štátny tajomník MPaRV SR, zdôraznil potrebu medzisektorovej spolupráce i dôležitosť riešiť zmeny klímy (nikto to nespochybňuje). Voči návrhu zákona však bolo vznesených množstvo zásadných pripomienok. Plne podporujú mnohé časti, aby spolupracovali, dosiahli ciele, atď. Ale - zákon môže spôsobiť mimoriadne zásadné finančné škody; ak ministerstvo nesplní určité limity, bude musieť zaplatiť (napr. ak by nesplnili cieľ o 0,5 milióna tony CO₂, museli by zaplatiť 200 miliónov Eur, čo by spôsobilo kolaps verejného sektora). Zákon nemôže byť len v polohe, že je trestným zákonom. Nepáči sa mu napríklad mechanizmus klimatických žalôb. Je dôležité, aby boli uvoľnené zdroje pre podporu rezortov na danú transformáciu. Treba motivovať rezorty, nielen regulovať a trestať.
- L. Szabová – Klimatická koalícia reagovala: pripravili text uznesenia s ohľadom nato, že stále prebiehajú rozporové konania. Preto je to uznesenie pomerne všeobecné, hovorí o princípoch, podrobnosti sa v súčasnosti riešia v rámci rozporových konaní. Poplatky za emisie sa budú platiť tak či tak. Nebol to ich návrh. Oproti iným krajinám žijeme v privilegovanom priestore, dostaneme obrovské peniaze z EÚ (miliardy). Takže tu je obrovské množstvo prostriedkov a motivácie – podľa vládnej štúdie dostaneme viac financií, než koľko potrebujeme na splnenie cieľov. Financie sa budú účinnejšie nastavovať, ak budeme mať nejaký plán.
- M. Zajac, podpredseda Rady vlády MNO zareagoval na štátneho tajomníka M. Kováča. Rozumie, že to bude niečo stáť, otázne však je, koľko bude stáť, ak neurobíme nič. Môže to byť viac než to, čo práve vyčíslil. A nepadne len jeden rezort, ale padnú všetky rezorty. A druhá vec je rezortizmus – nemôžeme v prvej vete hovoriť o spolupráci a v druhej pýtať peniaze od MŽP SR, ktoré majú byť motivačné. Zvrátenie procesu klimatickej zmeny je doslova otázkou druhového prežitia, resp. prežitia ľudstva.
- M. Machajdíkova- Nezávislá platforma Socioforum – má otázku ohľadom textu uznesenia: uisťuje sa, že Rada vlády MNO neodporúča vláde SR schváliť ten návrh zákona od MŽP, ktorý je v MPK, ale nejaký typ zákona.
- L. Szabová – Klimatická koalícia reaguje: áno, to uznesenie je navrhnuté voľnejšie, ale ich zámerom bolo reflektovať na súčasný návrh zákona s tým, že si je vedomá toho, že rozporové konanie môže trvať dlhšie.
- M. Krčméry, štátny tajomník MF SR, podporuje síce ciele tohto uznesenia, ale nemôže hlasovať za daný návrh, pretože majú viaceré rozpory, ktoré vzniesli v rámci MPK. Navrhoval, či by nebolo vhodné o danom návrhu hlasovať až keď bude daný návrh konkrétny.
- J. Smatana, štátny tajomník MŽP SR, upresnil, že MPK skončilo koncom februára 2023, v súčasnosti prebiehajú technické rokovania na úrovni generálnych riaditeľov sekcií

jednotlivých ministerstiev. Táto vláda má taký zvyk, že so zásadnými rozpormi neprechádzajú takéto materiály na rokovanie vlády SR, čiže majú ambíciu vyriešiť všetky rozpory. Hlasovanie vníma ako principiálnu podporu nie pre samotný text, ale prihlásenie sa k princípom, ktoré sú tam vyjadrené. Akonáhle by ten zákon nemal sankciu, bol by neúčinný, keďže každý, aj tie najhoršie a najviac znečisťujúce firmy sa prihlasujú k ochrane klímy.

- Splnomocnenec ROS F. Vagač dáva na zváženie, či nepreložiť zákon na ďalšie rokovanie.
- M. Zajac, podpredseda Rady vlády MNO, reagoval: hovoríme o návrhu zákona, ktorý už existuje. Nehovoríme o paragrafoch, ale o princípoch. Myslí si, že Rada vlády MNO by nemala stiahnuť toto uznesenie. Bola by škoda nedať súhlasný signál, aby pokračovali rokovania.
- L. Szabová Klimatická koalícia – v zásade áno, navrhli uznesenie s tým, že zákon nie je dorokovaný. Jednotlivé podoby textu sa môžu ešte zmeniť. Prikláňa sa k názoru M. Zajaca, aby sa hlasovalo o princípoch.
- M. Zajac si želá pridať do uznesenia ako posledný bod, že Rada bude znovu rokovať o finálnej podobe textu. Splnomocnenec ROS F. Vagač namietol, že Rada má kompetenciu vyžiadať si materiál. Ak chce M. Zajac doplniť uznesenie, potrebuje F. Vagač textáciu od M. Zajaca (nebola doplnená).

Výsledok hlasovania:

27 hlasov ZA

1 hlas PROTI

6 hlasov sa ZDRŽALO

1 člen nebol v čase hlasovania prítomný

Rada vlády MNO prijala uznesenie č. 4 zo 14. 3.2023 k návrhu Zákona o zmene klímy a nízko uhlíkovej transformácii Slovenska (príloha)

7. bod: Navrhovaná novelizácia zákona o nadáciách

- V. Karas, minister spravodlivosti SR, zhrnul historickú genézu tvorby tohto návrhu. Poukázal nato, že nie je vyriešená otázka tzv. rodinných nadácií, resp. súkromných nadácií. Už v roku 2015 rekonštrukčná komisia predpokladala zriadenie tzv. dobročinných nadácií a tzv. súkromných nadácií. Reforma nadačného práva je tu posledných 7-8 rokov, takže bola aj pretavená do legislatívneho zámeru, príslušné dokumenty sú na stránkach Ministerstva spravodlivosti od roku 2015. Po udalostiach na Zámockej ulici v Bratislave bol premiérom poverený, aby spracoval návrh riešenia situácie osôb rovnakého pohlavia. Jeden z nástrojov je práve tento návrh. Nadácia je združenie majetku na určitý účel, ktorý môže byť súkromný alebo verejný. Tak je to aj v zahraničí. On osobne je vyše 20 rokov v praxi, má skúsenosti s tým, že jeho klientela potrebovala riešiť problémy, ktoré nebolo možné riešiť v rámci slovenského práva. V dôsledku toho majetok odchádza mimo územia SR. V dôsledku toho, po odsúhlasení koalíčnou radou, tím odborníkov na MS SR pripravil tento návrh. Návrh je v súčasnosti v MPK, zaregistrovali hromadnú pripomienku zo strany mimovládneho sektora. Mrzí ho, že nekomunikovali s mimovládny sektorom skôr. Súčasťou zadania pracovnej skupiny bolo, aby nijako nevstúpila do práva verejnoprospešných nadácií. Súkromné

nadácie nebudú mať prístup k verejným zdrojom, zriaďovateľom môže byť len fyzická osoba. Štát bude mať prehľad, kto zriadil nadáciu, kto sú beneficianti, budú evidovaní v samostatnom registri. To je zámer, ktorý bol pozitívne prijatý tak u súkromného sektora, poradcov, notárov a ostatných, ktorí prichádzajú do styku s klientmi, ktorí riešia svoje špecifické životné situácie. V súčasnom právnom poriadku tieto a podobné situácie riešiť nevieme. Je otvorený návrhom na zlepšenie a úpravu návrhu.

- L. Lachká – Asociácia komunitných nadácií Slovenska - nadácie nie sú len rozdávači peňazí. Sú to filantropické inštitúcie, ktoré sa týkajú pomoci druhým, kultivujú prostredie na Slovensku. Sú síce súkromnými nadáciami, ale ich cieľom je, aby ľudia, ktorí financie produkujú, ich darovali na verejný prospech.
- V. Karas – venuje sa neziskovému sektoru 22 rokov, pozná tretí sektor. Vychádza z filozofie, že je povinnosťou každého občana poskytnúť svoje financie a sily v prospech verejného dobra. Nedovolil by si vstúpiť do priestoru verejnoprospešných nadácií. O tom nie je diskusia. Absolvoval stretnutia aj s kapacitami zo zahraničia. Chce umožniť viac prostriedkov pre dobročinnosť. Tým, že nútia ľudí hľadať služby v ČR, zdroje tečú tam, ak by nadácie boli tu, tak aj prostriedky ostanú tu.
- Ľubica Lachká – v súčasnom zákone o nadáciách existuje tzv. inštitút fondov. Ak si chce rodina s postihnutým dieťaťom vyzbierať peniaze, môže to urobiť tým spôsobom, že si založí fond pri existujúcej nadácii. Pokiaľ má rodina úmysel ochrániť svoje financie, inštitút rodinného fondu jej to umožňuje. Podobne je to v Čechách. Nadácia nebráni fondu, aby si z toho fondu okrem verejnej prospešnosti sanovala aj problémy, ktoré sa týkajú rodín. Nevidí dôvod, prečo by to mala byť práve nadácie, aby slúžili bohatým rodinám.
- V. Karas – odmieta takúto interpretáciu. Argumentuje, že tieto nadácie sú od podstaty stavané tak, že nemajú slúžiť bohatým, preto sú nízkonákladové (náklady sú len na notára).
- M. Zajac – nespochybňuje to, že nadácie majú byť zakladané súkromnými osobami. Okrem práva združovať sa majú mať právo aj združovať majetok. Diskusia je o tom, ako tie peniaze použiť. Žijeme v systéme, ktorý umožňuje venovať financie na verejnoprospešný cieľ. Avšak nevieme, čo je verejnoprospešné, čo je súkromnoprospešné. Legislatíva by mala byť tvorená s poznaním toho, kde je tvorená. Právne prostredie ČR nie je prenesiteľné na Slovensko. Dnes sme nastavení na nadačný koncept, ktorý je verejnoprospešný. Nadácie na verejnoprospešný účel sú spoločensky chránené. Neriešme tých, ktorí si chcú uložiť peniaze.
- V. Karas – protestuje, že návrh nekopíruje český model. Český model nie je funkčný. Zverenecké fondy nie sú funkčné. Riadia sa uhorským právom, vrátane Ukrajiny. Všetky okolité krajiny majú tento model. Sme jediní, kto ho nemá. Sľúbil porozumenie pre princíp verejnoprospešnosti. Preto striktné oddelili od nich súkromnoprospešné nadácie, jediné čo ich spája je názov. Je to len vec zvyklosti.
- Z. Magurová – Ženská loby Slovenska – tradícia nadácie nadväzuje nato, že sa vyžaduje základné imanie, z ktorej by sa mala financovať verejnoprospešná činnosť. Ak je potrebné riešiť súkromnoprávne záležitosti, vytváral sa zverenecký fond. Nazývajúme veci pravými menami. Ak chceme upraviť zverenecké fondy, spravme samostatný zákon, ale nevkladajme ďalšie inštitúty do zákona o nadáciách.
- Peter Medveď (Nadácia Ekopolis) – Nadačnú časť neziskového sektora vyrušilo, že sa to tam (v MPK) objavilo zo dňa na deň. Nie je pravda, že by sa o tom dlho diskutovalo. (Podľa V. Karasa sa o tom hovorilo od roku 2015 – o subjekte súkromných nadácií, poukazuje na dokumentáciu, ktorá bola k tomu zverejnená). Zjavne to nerezonovalo tak, aby to tretí sektor vnímal ako aktuálne. Predmetom tohto bodu je stiahnuť tento návrh, aj argumenty poukazujú

nato, že by bolo dobré tento návrh stiahnuť, aby sa nadačná časť necítila dotknutá a ohrozená. Pojem nadácie má konotácie, o ktorú bojujú a tento návrh narúša ducha zákona, ako je vnímaný vo verejnosti.

- K. Batková (VIA IURIS) – upozorňuje, že šlo o rekonštrukcia Občianskeho zákonníka (v rámci ktorého sa mali upravovať právnické osoby). Prečo by sa malo zrazu zasahovať a vsúvať úpravu do zákona o nadácii, keď sa uvažuje, že to bude samostatná časť občianskeho zákonníka? Potom treba spraviť samostatný zákon.
- V. Karas – argumentuje, že ako minister má poverenie vládnuť, a myslí si, že tento návrh posunie túto krajinu ďalej. Počúva aj veľa pozitívnej spätnej väzby na tento návrh. Nie je to prvý krát, čo sa niečo vyťahuje z rekonštrukcie. Žiada o rešpekt svojej pozície ako ministra spravodlivosti SR. Je presvedčený, že toto je nástroj, ktorý posunie krajinu ďalej. Má argumenty, prečo fondy nie sú vhodné.
- K. Batková – upozorňuje, že Via Iuris nie je členom rekonštrukčnej pracovnej skupiny. Nikto nenamieta proti samotnému nástroju, ale to čo kolegovia rozporovali je, aby sa to robilo formou zmeny nadačného zákona. Žiaľ, v dôsledku útokov politikov aj alternatívnych médií občiansky sektor nemá v SR dobrú povesť a veľmi o ňu bojujú. Nadácie majú nejakú konotáciu, ktorá vplýva nato, ako ju vníma verejnosť.
- M. Zajac – je dôležité nevnímať túto záležitosť ako osobný spor. Štátny sektor má nejakú víziu, tretí sektor má nejakú, tak diskutujme o tom, ako zlepšiť tento návrh.
- R. Lachkovič - Asociácia telovýchovných jednôt a klubov SR – Je nebezpečná absencia riešenia, pretože rozsiahle majetky telovýchovných jednôt sú vo vlastníctve OZ. Stačí vlastniť majoritu, rozkradne sa to v okamihu. Je to preto, že tu chýbalo riešenie. Na jednej strane nechcú vyliat' dieťa aj s vaničkou. Na druhej strane, sú tu určité konotácie vo vzťahu k termínu nadácia. Tú podstatu, ktorú pán Karas identifikoval, treba dať do zákona o majetkovom fonde, resp. to nazvať nejakým inak. Premenovať ten zákon však znamená úplne inú filozofiu toho legislatívneho procesu, tým pádom sa to odloží a bude to trvať ďalších 5-10, možno 30 rokov. Alebo s odretými ušami pôjdeme do nejakého paškvilu. On osobne je za to, aby sa to odložilo a aby sa hľadala cesta vytvorením majetkového fondu.
- V. Karas – chce sa ohradiť, nejde o paškvil, návrh prešiel posúdením expertov.
- L. Lachká – musíme mať istotu, že pokiaľ sa ten návrh schváli, že nevznikne nadácia, ktorá bude kaziť meno verejnoprospešných nadácií. Súkromné nadácie by to nemali mať až také jednoduché, napr. že nemusia mať žiadne prostriedky. Navrhuje, aby diskusia pokračovala za účasti ľudí, ktorí pripravili pôvodný návrh o nadáciách, napr. P. Handiak.
- M. Zajac – novelizácia nadácií je v pláne dlhodobá. Z viacerých hľadísk je potrebné tie nadácie znovelizovať.
- A. Schulz - Kancelária prezidenta SR – evidujú tento zámer a prebieha komunikácia s V. Karasom, ministrom spravodlivosti SR. Má otázku o ľudskoprávnom rozmere tejto legislatívy. Toto je tá zmena, ktorá má prísť v dôsledku teroristického činu? Premiér dal garanciu, že ak nebude s týmto návrhom stotožnený tretí sektor, nepustí ho, platí to aj pre ľudskoprávne organizácie?
- V. Karas – navrhol riešenia v rámci limitov, ktoré existujú. Tieto konštrukty majú aj iný rozmer ako ľudskoprávny. Je presvedčený o tom, že to posúva krajinu dopredu, a ak to popritom vyrieši aj iné veci, o to lepšie. Aj od p. prezidentky SR dostal žiadosť, aby to riešil a aby to bolo teraz a nie o 5 rokov. Každý ďalší model by neprišiel.
- Splnomocnenec ROS – navrhuje, aby Rada vlády MNO prešla k hlasovaniu a pýta sa prítomných, či sú nejaké ďalšie návrhy na zmeny textu uznesenia.

- V. Karas – prerušil hlasovanie. Apeluje nato, aby nedošlo k stiahnutiu zákona, pýta sa prítomných, či nedokážu zmeniť pozíciu po tom, čo tu zaznelo.
- P. Medved' – je tu časť nadácií, ktoré majú zásadné výhrady proti tomuto návrhu.
- V. Karas – Argumentuje, že tretiemu sektoru vyšiel v ústrety.
- P. Medved' - Vyšiel by im v ústrety, keby sa s nimi komunikovalo na minulej Rade vlády MNO.
- M. Zajac – participácia nezačína v MPK. Obe strany by mali urobiť ústupky. Ak sa to nenazve nadácia, ale nazve sa to rodinný fond, to považujú za ústupok.
- V. Karas – ak Rada vlády MNO odporučí návrh stiahnuť, nepovažuje to za konštruktívnu diskusiu a zavrie dvere. Tie prísľuby, ktoré dali, sa nezrealizujú.
- M. Zajac – ale platí, že vláda SR nechce ísť do rozporov. Tak pokračujme v tomto dialógu a dospejeme k tomu, že v rozporovom konaní bude zhoda. Diskusiu považuje stále za konštruktívnu - konštruktívne je to, že nie sú proti samotnej podstate návrhu, len to chcú inak pomenovať.
- M. Krčméry štátny tajomník MF SR – dnešný deň mu príde predčasné hlasovať o stanovisku, ktoré žiada stiahnuť materiál, najmä ak prebieha diskusia. Bolo by lepšie nehlasovať o takomto silnom stanovisku, ale počkať, ako dopadnú diskusie v MPK. Nevie, či sme tlačení do toho, aby sme hlasovali o tomto stanovisku. V dôsledku čoho by minister uzavrel komunikačné kanále.
- L. Ľachká – dozvedeli sa o tom 10 dní dozadu, hoci tvorcovia určite s niekým komunikovali. Ale oni sú tretina sektora s nimi veci neboli komunikované. Preto chcú poprosiť o dostatok časového priestoru, aby sa vedeli poradiť s právnikmi. Pokiaľ by sa vytvoril úplne nový zákon, tak by sme to tu neriešili. Dotýka sa ich to bytostne a bude to zasahovať do ich existencie. Nevie či MPK dostatok času ponúka. Je to len o tom, že potrebujú dostatok času. A akým iným spôsobom dosiahneme ten dostatok času, keď ten materiál bude v MPK len niekoľko dní.
- M. Zajac – Rada vlády MNO definuje neziskový sektor. Ak on sedí na poradnom orgáne, tak za neziskové prostredie cíti ohrozenie týmto návrhom. Ak by to nebolo v nadačnom zákone, nebudú proti tomu protestovať. Nie sú si istí, či spoločnosť je schopná zniesť takéto ohrozenie. Jeho úlohou ako člena Rady vlády MNO je posúdiť vplyv tohto návrhu na neziskové prostredie. Cíti, že takýto vplyv nie je v poriadku.
- V. Karas – ak to legislatívno-technicky bude možné, môže sa to volať inak.
- Splnomocnenec ROS – pripomína, že do mesiaca to musí byť na vláde SR.
- P. Demeš, hosť – v treťom sektore keď sa povie nadačný sektor, vyvoláva to pozornosť, lebo už Mečiarova vláda sa rozhodla meniť nadačný zákon. Preto je taká zvýšená citlivosť. Premiér povedal, že pokiaľ toto spoločenstvo odmietne tento návrh, on to neposunie ďalej. Politicky to neprejde určite. Karas má zase svoje zadanie, preto by malo prísť ku kompromisu.
- E. Marušáková – Asociácia na ochranu práv pacientov v SR navrhuje zmenu textácie uznesenia: Rada vlády odporúča dopracovať uvedený materiál v rámci legislatívneho procesu a pripraviť také znenie zákona, ktoré bude v súlade s požiadavkami tretieho sektora.
- R. Lachkovič - Zástupca Asociácie telovýchovných jednôt – navrhuje zmenu uznesenia (Rada vlády schvaľuje návrh za podmienky zmeny názvu zákona na zákon o majetkových fondoch)

(všeobecná rozprava: takto navrhované riešenie nie je možné)

- M. Vagingerová - Únia miest Slovenska – chce počuť jasne, keď nepodporia tento zákon, čo sa technicky stane. Ak to my nepodporíme, tak sa to v tomto volebnom období neurobí.
- L. Lachká – nepotrebujeme sa až tak ponáhľať. Potrebujeme si vydiskutovať zásadné veci.
- M. Zajac – začali sme o tom jednať príliš neskoro, nevieme sa dostať z novelizácie zákona. Prečo chceme robiť zverenecký fond a dať mu meno nadácia. Sme v procese, ktorý pre nich nie je prijateľný. MS SR prichádza s iniciatívou vážnej zmeny neziskového prostredia.
- Splnomocnenec ROS F. Vagač – uzavrel diskusiu a dal hlasovať o návrhu. Hlasuje sa o dvoch návrhoch: 1. zrušiť bod A v uznesení a zmeniť bod B tak, ako to navrhla p. Marušáková. 2. hlasovanie je k pôvodnému zneniu uznesenia:

Výsledok hlasovania:

6 hlasov ZA

13 hlasov PROTI

9 hlasov ZDRŽAL

7 členovia neboli v čase hlasovania prítomní

Rada vlády MNO neprijala zmenený návrh uznesenia č. 5 k LP/2023/63 Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 37/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (v prílohe)

Výsledok hlasovania:

20 hlasov ZA

1 hlasov PROTI

9 hlasov sa ZDRŽALO

5 členovia neboli v čase hlasovania prítomní

Rada vlády MNO prijala pôvodný návrh uznesenia č. 5 k LP/2023/63 Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 37/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (v prílohe) /2023 (v prílohe)

8. bod: Informácia k financovaniu OP Slovensko

- M. Machajdíkova (Sociofórum) položila otázku na MIRRI: vzhľadom k tomu, že sa nestihli schváliť koncepčné materiály pre čerpanie eurofondov (konceptia prevencie a ukončovania bezdomovectva), zaujíma ich, akým spôsobom sa bude realizovať toto financovanie. A čo môžu urobiť preto, aby táto koncepcia, na ktorej sa dlho pracovalo, bola schválená riadnou vládou SR, aby tieto peniaze neboli ohrozené.
- D. Velič, štátny tajomník MIRRI – za toto je zodpovedné MPSVR SR, je inštruované, že tento materiál má ísť na vládu SR, ktorá však momentálne nie je v plnej kondícii. Ale výzvy by nemali byť ohrozené. Časť prostriedkov už dostali, ktoré sa dajú použiť. Nie sú formálne bariéry čerpať výzvy.
- M. Machajdíkova (Sociofórum) – čiže znamená to, že ak by sa aj koncepcia neschválila po nástupe novej vlády SR, finančné prostriedky z EÚ budú ďalej prichádzať na Slovensko a budú refundované konečným prijímateľom?

- D. Velič, štátny tajomník MIRRI – kupujú si čas. Keď prídu žiadosti o výzvy, čo odhaduje na rok, dovedy sa určite schváli stratégia. Bez nej to nejde. Je politická vôľa to schváliť, len to teraz nevedia schváliť kvôli stavu, v akom je vláda SR.

9. bod: Záver

- Splnomocnenec ROS F. Vagač – chce podať informáciu o dobrej spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, kde sa uskutočnila séria stretnutí medzi ministrom uvedeného rezortu a zástupcami neziskových organizácií. Posledné bolo stretnutie k summitu za demokraciu. Došlo k diskusii o tom, čo sa v rámci tohto záväzku podarilo urobiť to, čo je záväzkom za krajinu v najbližších rokoch. Pani prezidentka SR bude mať v tejto súvislosti dve vystúpenia, jedno širšie, kde bude hovoriť o tom, čo sa plánuje za krajinu a druhé bude užší panel s prezidentom USA J. Bidenom. Chcel informovať o tom, že sme súčasťou takejto medzinárodnej diskusie.
- P. Medveď (Nadácia Ekopolis) – na minulej rade bola diskusia o švajčiarskych fondoch ako o možnom zdroji financií pre MNO. Vyzerá to, že to zostalo v nejakom „závoze, ktorý nie je rozhoditeľný“.
- Splnomocnenec ROS F. Vagač poďakoval prítomným a uzavrel dnešné stretnutie. Ďalšie zasadnutie Rady vlády MNO sa bude konať 13. júna 2023.

Prílohy:

Podpísaná pozvánka s programom

Uznesenia

Rozdeľovník

Prezenčná listina

Poverenia

Prezentácia - Nová legislatívna úprava dobrovoľníctva – zmeny od 1. 4. 2023

V Bratislave 16. 03. 2023

Zápis pripravili: Anna Šestáková a Adriana Tomaníková

Schválil: Filip Vagač